

Laudatio a Aurora Valero per Irene Ballester Buigues

24-4-2024

Presidenta del Consell Valencià de Cultura senyora Dolors Pedrós Company, Secretari del Consell Valencià de Cultura senyor Jesús Huguet Pascual, membres del Consell Valencià de Cultura ací presents, distinguida Aurora Valero Cuenca i també als i les membres de la seua família, autoritats, persones assistents, amigues i amics.

És per a mi un honor i un immens plaer poder dur a terme la *laudatio* a la pintora Aurora Valero Cuenca a qui hui, el Consell Valencià de Cultura, a proposta de la Comissió de les Arts, presidida per la senyora Amparo Carbonell Tatay, li farà entrega de la Medalla d'honor de la nostra institució.

Estimada Aurora, benvinguda al Consell Valencià de Cultura, a la teua casa on l'estima i admiració per tu i pel teu treball es fa palesa. Hui és un dia bonic i especial per a tu, i també és un dia bonic per a nosaltres, sentiments que fem presents en un esdeveniment com aquest mitjançant el qual reconeixem la teua trajectòria professional perquè tu, Aurora Valero, eres una de les pintores més importants de l'art contemporani valencià.

Aurora Valero Cuenca nascuda a Alboraya l'any 1940, té una trajectòria com a pintora de més de cinquanta anys. Llarg és el camí que ha recorregut Aurora Valero des de què als inicis dels anys seixanta s'endinsara per la senda de la pintura.

Perquè la conec, l'estime i l'admire, els puc dir que Aurora Valero és una dona forta, contundent i de conviccions fermes. Des de ben joveneta, amb sols dotze anys, ja transitava pel camí de la pintura obrint espais sense límits, en una època, on els espais per a les xiquetes i per a les dones estaven delimitats. Aurora Valero ja en aquells anys, no es resignava a no ser, sino a ser, sense rendir-se mai..

Aurora Valero és transgressora, com ho és la seua pintura, realitzada sota la influència de l'expressionisme, la plàstica pura i els símbols emocionals, amb els quals, mira el món. Un estil sempre molt personal sotmés en la seua pintura a una constant evolució.

Amb traços carregats d'energia en totes les seues etapes pictòriques, la seua obra s'emmarca en el tacte de l'articulació desgarrada de les seues pinzellades, convidant-nos a sumergir-nos en relacions simbòliques on el color i el moviment, ens òmplin d'emocions.

La pintura, ha estat per a ella una finestra oberta al món amb la qual ha donat un testimoni de vida, de força continguda, de ritme melòdic, i també del seu temps viscut, amb l'energia vital que a ella la caracteritza.

La tenacitat ha sigut una constant en el seu treball, demostrant tindre sempre una vitalitat i curiositat única. De traços enèrgics i de mirada sempre desperta, l'obra d'Aurora Valero és una projecció de la seua personalitat traslladada a diferents formats, també de grans dimensions... La seua pintura la defineix, al mateix temps que la seua trajectòria és un reflex de la seua vida.

La seua carrera professional, la qual també inclou la docència, és aclaparadora perquè abarca més de 50 anys. La seua vessant docent l'ha dut a ocupar diferents càrrecs com ser Catedràtica Numerària, Directora del Departament de Didàctica i Expressió Musical, Plàstica i Corporal de la Universitat de València, a ser també Secretària d'Escoles Normals a Còrdova, cap d'estudis a Tarragona i també a Còrdova, i subdirectora de l'Escola Universitària de Magisteri a Tarragona, a més de ser Doctora en Belles Arts amb la tesi dirigida pel catedràtic Romà de la Calle sobre la plàstica de Manolo Miralles. A més des de l'any 2005 és acadèmica de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles de València.

Aurora Valora diu que la qualitat de ser tant constant i treballadora com és, procedix de sa mare, de nom també Aurora, mentre que la força sobrehumana per existir diu que li fou tramesa per son pare Rafael. Els dos, pilars fonamentals de la seua vida, com a filla única que és, i per als qui va construir la magnífica casa, estudi i taller que té a la seua població natal, a Alboraya, al carrer Sant Pancraci i de la qual Aurora es sent molt orgullosa.

L'any 1957, amb disset anys, s'autoretrata amb paleta, amb un rostre caracteritzat per les fortes faccions, les quals s'equiparen amb la intenció decidida que té en aquells moments d'obrir-se camí, recolzada per l'energia de la joventut. La seua mirada afirmadora i amb la seua mà agafant el pinzell, preludia el sacseig emocional al qual la seua pintura ens introduirà. Ella és la jove que està feliç per

estudiar pintura en l'escola de Belles Arts de Sant Carles de València, a la qual arribava caminant atravesant l'horta nord de la seua infantesa, malauradament ja quasi inexistent. L'any 1962, la Diputació de València llançà una sèrie de pensions per a artistes a les quals sols podien postular-se els hòmes. Aurora Valero, valenta i decidida com és, es presentà sota el pseudònim de Titón competint amb altres artistes coetanis a ella com José Veto o Ramón Polit. Aurora Valero guanyà la pensió de la Diputació de València i amb ella trencà el sostre de vidre, indestructible fins aquell moment i que feia que les dones, no pogueren progressar en els seues estudis. Després seria mare d'un fill, de Rafa, en uns temps on la maternitat era difícil de conciliar amb la vida laboral.

Les dones, silenciades en la seua època, seran les seues referents i a qui sempre tindrà present en les seues pintures. Els seus rostres, són l'esperit que reflexarà l'estat d'ànim de la pintora, en temps més que convulsos a l'ombra de la dictadura franquista. Així ho podem vore als rostres de les *Ballarines* i als de les *Dones amb xiquets*, dos quadres pintats l'any 1964, on l'angoixa de la repressió i el silenci, marquen la seua pulsó interna. Un expressionisme interior i dinàmic, que l'enllaça amb Goya i que rebutja l'ancoratge de la pintura espanyola, encara en els paràmetres de l'academicisme del segle XIX.

Per a Aurora Valero, la mitologia clàssica i les seues dones també són font d'inspiració. Junt amb elles, referents de la llibertat que no entén de límits, la seua pinzellada es torna

cada vegada més llarga, i més expressiva. Elles són l'esperit i la percepció de com Aurora Valero entén la vida. Gea, Antea, la Magna Mater, les Sibil·les ... són matèria i estructura, són ritme, expressió i força confluint en un maremàgnum d'emocions i de sensibilitats. El cosmos, el sistema ordenat i harmònic de grans dimensions, oposat al concepte de caos, és qui les engloba expressant la seua energia creativa, envoltada de l'espiritualitat immortal.

Aurora Valero és emoció, acció i vitalitat. Als seus 83 anys, continua pintant perquè segons les seues paraules: "el quadre està igual de viu que la seua vida" i continua també exposant arreu del món, i ho ha fet ja a França, a Bèlgica, a Suïssa, a Alemanya, als Estats Units, a Colòmbia i en breu ho farà a Portugal.

Estimada Aurora, per a mi també és un dia molt important perquè escriure i llegir aquesta laudatio suposa per a mi una alegria personal i professional, i també podríem dir que un somni complit. Com bé saps, i per això ens vam conèixer, la meua investigació al llarg de la Història de l'art s'ha centrat en la visibilització de les dones artistes, apartades i invisibilitzades del relat dominant clarament escrit des del punt de vista masculí. Hui el món de l'art en general, i l'art contemporani valencià, en particular, és una mica més just per fer-te aquest reconeixement merescut amb el qual el Consell Valencià de Cultura premia i reconeix la teua trajectòria artística. És per això que quan una dona rep un reconeixement, siga el que siga, totes les dones ens hem de sentir contentes i inspirades, perquè hem fet fet un

pas endavant cap a la igualtat i tenim una nova dona referent amb qui mirar-nos i a qui seguir. Amb este reconeixement estimada Aurora, amb la medalla d'honor amb la qual hui el Consell Valencià de Cultura reconeix la teua trajectòria com a pintora, la societat també avança en igualtat perquè tu amb el teu treball has trencat barreres i has construït camí per a les dones que després vindran, entre elles també la teua neta Mara.

Enhorabona estimada i admirada Aurora per esta medalla tant merescuda!